

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any II.—TARRAGONA, 7 juny de 1914.—Núm. 46.

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Méndez Núñez, 6, baixos

Els treballs se publiquen baix la responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

La tercera Assamblea Nacional de l'U. F. N. R.

Sessió de constitució

A les onze del matí del diumenge, 31 de Maig, començà la primera sessió que se celebrà en el local del C. N. R. del carrer de Pelai, a Barcelona, presidint el diputat a Corts en Pere Corominas, i actuant de secretaris els senyors Millet i Pi i Suñer. Adémés a l'estrade hi havien els senyors del Concell Nacional de la U. F. N. R., Bastardas, Roig Armengol, Layret i Verni.

El senyor President proposa que's nomeni la Comissió d'actes per a revisar les noves credencials i son nomenats per a formar-la els senyors Casanovas, Mer i Güell, Reverter, Matas, Matons, Tarragó i Juncosa. Seguidament passa a reunir-se la Comissió nomenada, per a dictaminar sobre les credencials dels delegats.

Reanusada la sessió a la una, la Comissió dona compte de les credencials admeses i de les que no pot acceptar.

Referent a Tarragona, diu en Mer i Güell, que han enviat dos nous nomenaments, el del senyor Eduard Batalla i el del senyor Antoni Oliva i Oliva. La Comissió, escoltades les explicacions dels demés delegats de Tarragona, no admet la del senyor Batalla, per ésser baixa del cens en dita població i admet la del senyor Oliva i Oliva, per estar de conformitat. Per consegüent, els delegats de Tarragona son els senyors Ramon Cavallé i A. Oliva i Oliva, pel partit federal; Eduard Oliva per *Tarragona Federal*; Jordi Pedrol per l'Unió Nacionalista Republicana i A. Ribas Llagostera per *RENOVACIÓ*.

En Mer i Güell diu que hi ha presents senyors que son baixa del cens i que la Comissió creu que no poden ésser admesos.

En Xavier Gambús, qu'es un dels aludits, hi intervé, i prega que s'acabi aquesta sessió per a discutir-ho ampliament en la de la tarde.

Avans de suspendre la sessió el president dona compte de la mort de l'antic i ferm federal en Joan M. Bofill i proposa que's fassi constar el sentiment de l'Assamblea. Parla en Martí Carreras, delegat empordanès, associant-s'hi i s'acorda: nomenar una comissió per a que assisteixi en nom del partit als actes que se celebrin a l'Empordà dedicats an en Bofill; enviar un telegrama a la familia i un altre al Comitè fent present el pèsam de l'Assamblea, i que la Comissió porti una corona al Cementiri Civil de Figueres, ont ha sigut portat el cadàvre del conseqüent federal.

Se sospen la sessió a tres quarts de dues.

Se reanusa la sessió de constitució de l'Assamblea a les quatre de la tarde, presidint en Pere Corominas.

A l'estrade prenen seient els senyors Roig i Armengol, Bastardas, Layret, Verni, i Pi i Sunyer, del Concell Regional de l'U. F. N. R.

Se dona compte de la següent proposició:

«Els assembleistes que sotscriuen a l'Assamblea nacional proposen:

Primer. Que s'entén renunciada la representació d'aquells Delegats que voluntariament se donguin de baixa dels Cens del Partit d'U. F. N. R., de manera, que deurà ésser novament el·legit per a tornar a ésser representant.

Segón. Per al càs de la present Assamblea

únicament, per a no donar al acord proposat anteriorment, efecte retroactiu, l'Assamblea admeterà en son sí la representació d'antics delegats que actualment son baixa del Cens, sempre que aquets, fent lleal protesta de fè federal nacionalista republicana, firmín una sollicitud de reingrés en el Partit.

Casal de l'Assamblea a 31 de Maig de mil nou-cents catorze.» (Segueixen les firmes).

Parla en contra el senyor Gispert dient que no's pot consentir que els qu'hagin sigut baixa en el partit vulguin intervenir en les deliberacions de l'Assamblea.

Intervenien varis assembleistes, entre ells el senyor Vila, qui creu que aquest assumpte tindria de discutir-se en una Assamblea Municipal, puix en la present, ont hi està representada tota Catalunya, no es lloc oportú per a discutir aquestes qüestions que mes que rès son locals.

Se concedeix la paraula al senyor Gambús, i el senyor Gispert abandona el seu lloc i's dirigeix al departament del públic, que l'aplaudeix sorollosament.

El president hi intervé, i amb eloqüents paraules diu que'ls homes hem de tenir serenitat per a escoltar totes les idees i respectar-les. No és viril, no és de demòcrates pretendre coartar el dret dels menos d'atiar els uns contra els altres sense deixar que els acusats se defensin. Si fins als reus més perillosos no se'ls deixa sense defensa. Aquí hem vingut a recullir totes les palpitations del nostre partit i per respecte a la col·lectivitat hem de procurar que tothom exerceixi els seus drets amb tota llibertat. Concedeix la paraula al senyor Gambús.

Comensa'l senyor Gambús agraint les manifestacions de la presidència i la proposició als firmants, i prega an aquets que la retirin i que regoneixin el dret que tenen d'ostentar les representacions que porten. Manifesta que la seva voluntat sempre ha estat per l'U. F. N. R. i que mai ha desacatat les autoritats del partit. Amb tota classe de detalls relata el senyor Gambús lo ocorregut an ell i companys desde les darreres eleccions municipals, intervenint-hi varis senyors assembleistes, entre ells els senyors Roig Armengol, Layret, Ribera i Rovira, Vila, Juncosa i Corominas.

El senyor Loperena, de Reus, diu que la Junta municipal del partit a Reus ignorava al ratificar els seus poders com a delegat al senyor Gambús, que aquest fos baixa en el cens del partit com ell mateix ha manifestat. Per això, afegeix, no puc solidaritzar-me amb la seva causa per que entenc que primer deu resoldre la Junta municipal de Barcelona i no l'Assamblea Nacional de Catalunya.

Rectifiquen varis dels oradors i's procedeix a la votació de la proposició. A proposta de la presidència es aprobat el primer extrèm i el segón obté 38 vots favorables contra 32 amb 4 abstencions.

El senyor Borrás, de Mataró, proposa i així s'acorda que l'Assamblea declari haver vist amb gran satisfacció la gestió den Rodés, devant del problema del Marroc.

La presidència declara constituída la Assamblea i recomana que demà's vagi a rebre an en Rodés i demés diputats de l'U. F. N. R.

Son dos quarts de nou quan s'acaba la sessió.

Primera sessió

Se convoca a dos quarts d'onze, presidint en Pere Corominas i prenent seient en l'estrade'ls senyors del Concell, Roig i Armengol, Layret, Verni, Conrat Roure, Martí Carreres i Casanovas, actuant de secretaris els senyors Millet i Pi i Sunyer.

Se llegeix l'acta de la sessió anterior i es aprobada.

El president manifesta que l'Assamblea que s'està celebrant es per a acordar les orientacions a seguir pel nostre partit.

Relata l'Assamblea municipal celebrada després de les eleccions municipals i la reunió que per part dels elements radicals se va convocar, a la que hi assistiren varis Diputats de l'U. F. N. R.

Aquesta reunió la motivaren els atropells que arreu de Catalunya venia cometent el caciquisme governamental de brasset amb el caciquisme regionalista, a quins atropells havien de respondre de la manera que's mereixien els que'ls portaven a cap. Nosaltres no podem ni ara ni mai deixar morir ni debilitar aquesta força que's el nostre partit.

Després de fer altres consideracions, diu que hi ha tres proposicions presentades però que's donarà compte de la que reuneix les condicions legals i que diu: «Primer. L'Assamblea declara haver vist amb satisfacció la conducta observada per els elements directors del nostre partit, pactant una coalició electoral amb el partit republicà radical en les darreres eleccions per a Diputats a Corts.

Segón. L'Assamblea acorda que'l partit persistirà en el criteri que va inspirar aquesta coalició cada vegada que les circumstancies ho exigeixin, seguint una condncta de cordialitat amb tots els partits republicans.—Barcelona, 23 maig 1914». (Segueixen les firmes).

El senyor Layret consum el primer torn en contra d'aquesta proposició.

Deia ahir el nostre president que parlessim amb tota sinceritat.

Les actuals circumstancies exigeixen que discutim els procediments polítics sense ferir a les persones per les que tindre tots els respectes.

Aquí venim a discutir idees i no persones. Com que s'ha dit, després de donar la meva conferencia a Gracia, que jo procedia per odi personal contra determinats homes del partit radical, i com que jo no tinc ni odis ni agravis contra'ls homes del partit radical, tinc de fer-ho constar ben alt per que tinc de mantenir els punts de vista que vaig exposar en la meva conferencia.

Explica varis detalls de les relacions que'l havia unit amb els homes del partit radical quan militaven a l'Unió Republicana, i diu que també s'ha dit que'ls que no estavem conformes amb la coalició darrerament pactada, ens inclinavem a una intel·ligencia amb la Lliga Regionalista. Quin error mes gran! Som nosaltres precisament als que s'ens acusa de suposades inclinacions en vers la Lliga, nosaltres que forem i som els seus enemics mes formidables.

Relata el procés de la ruptura de la Solidaritat. Afirmar que creu que tant una coalició com l'altra les creu funestes pel nostre partit i sobre tot la que'ns suposen que afalagaven amb la dreta, per que aquesta ofegaria en absolut el nostre ideal de llivertat renovadora en tot moment.

Explica que no es d'ara que s'havia parlat de coalició amb el partit radical, i recorda les darreres eleccions provincials.

Aludeix les darreres eleccions municipals i lo ocorregut en la constitució de l'Ajuntament.

Explica amb minuciositat de detalls tot el procés

de la coalició amb el partit radical en les darreres eleccions.

Els que no aprovarem la coalició a Barcelona, ferem el sacrifici del nostre silenci, per que es lo menys que podíem ja que durant la lluita no hi ha dret a debilitar les forces de la propia comunitat política on se milita donant armes al enemic. Per això callarem, per això guardarem aquella conducta que tant s'ens ha tirat en cara.

Si es tracta de fer l'unió de tots els republicans ningú la vol mes que jo, per que avui s'ha imposat a tot arreu la política del bloc d'esquerres enfront de cada dia mes cohesionat del de les dretes. Però, jo entenc que no ens devem unir amb els que s'en diuen de republicans, sino amb els que'n fan.

Fa una crítica severíssima de l'actuació dels quefes radicals als que anematitza de col·laboradors constants dels governs de la monarquia.

Exhorta als assembleistes a que abans de decidir la resolució que deuen pendre reflexionin sobre la gravetat del moment lligant-la amb lo que'ls acaba d'exposar.

El senyor Carner consumeix un torn en prò.

Jo, lo primer que us tinc de dir, en nom meu i en nom den Corominas, és que al pendre els vostres acords, no hi penseu en nosaltres, que penseu amb el partit i els ideals que hem de posar sempre per damunt dels homes. Deliberéu lliurement, amb seny; nosaltres, no'ns sentirem molestats per l'acord que vosaltres prengueu, que jo acataré, siga el que siga, acompanyant-vo's amb la disciplina i l'entusiasme d'un lleial soldat de files.

Hem callat fins ara, tenint el valor del silenci mentres hem sigut insultats i se'ns ha llençat graps de llot a la cara. Però, avui, hem de rompre el silenci voluntari i és hora de parlar, perquè ens trobem entre companys, dintre la gran familia nacionalista republicana. I hem de parlar, perquè si la nostra conducta pot haver sigut equivocada, cal que se'ns regoneixi que s'ha inspirat sempre en movils honorables. Aquesta conducta és lo que venim a vindicar.

Recordaréu vosaltres la situació de les forces polítiques abans de la desfeta colonial, quan solament els representants republicans sortien per minoria en pocs districtes.

Varen esdevenir, a Barcelona, aquelles memorables eleccions de l'any 1901, que iniciaren l'anorreament del caciquisme. Sorgiren allavors dos partits: un republicà i un catalanista i un orgue respectiu en la premsa, que presentava l'un partit en contra de l'altre. Semblaven incompatibles els ideals patriòtics de Catalunya amb els ideals lliberals i republicans.

L'any 1904, amb motiu de la vinguda del rei, nosaltres, que érem republicans, no poguerem col·laborar amb el grupo de la Lliga, i ens en separarem per a ajuntar tots els homes que estimessin alhora, a Catalunya i a la República.

I va succeir, que més tard vingué el moviment de Solidaritat, i ja recordarà el senyor Layret que en els primers moments hi érem tots, inclús En Lerroux.

Fa historia de tot lo ocorregut durant l'època de Solidaritat, i relata la formació de l'Esquerra catalanista, on—diu—ens hi trovarem tots, inclús el senyor Layret.

I vàrem desplegar ben neta i alta, la nostra bandera d'Autonomia i República, creient que cap home de llibertat podria tenir dubtes en posar-se sota les nostres banderes; però després de 4 o 5 anys no ho hem conseguit.

Si el senyor Layret i els que el segueixen, se creuen que ells podran obtenir l'apoiament de les masses republicanes, que ho facin, que jo els seguiré amb tot el cor. Nosaltres, aportarem un medi: la coalició.

Relata'l per que ell va creure convenient el pactar la coalició amb els radicals.

Jo crec que una de les ventatges de la coalició, és l'acostumar-nos a pensar que l'ésser radical no vol dir que se sigui anti-català.

D'això, és de lo que discrepo més amb el senyor Layret.

Jo crec que l'únic medi de que les masses radicals se despullin de l'antipatia que tenen contra el nacionalisme, és que ens vegin anar amb ells a lliu-

rar batalles en prò de la República i de la Llibertat.

S'exten el Sr. Carner en llargues consideracions sobre'ls motius que obligaren a la coalició, i acaba dient: Si hem comés una equivocació no ens molestem perquè ho diguèu amb tota llibertat, i seguint en aquests moments vosaltres com abans ho ferem nosaltres, amb serenitat el camí que estiméu més convenient, no estiguen per respectar a nosaltres, perquè per damunt de les persones hi voleia la bandera dels nostres ideals.

El Sr. Humbert Torres, de Lleida, hi intervé, i recull varis conceptes emesos pels senyors Llairet i Carner, i després d'analitzar-los amb imparcialitat, diu:

Si les circumstancies ho aconsellen crec que no hem de refusar les aliances a que m'he vingut referint. I no vegi el senyor Layret a aquestes paraules—acabà dient el senyor Torres—cap propòsit preconcebut per que son dictades pel meu amor al poble i a llibertat. Jo crec que aquell mai peca traint les seves aspiracions justicières i per això han de sacrificar-li els selectes, els que llegeixen clar les grans idealitats lliberadores, bona part dels seus pessimismes potser fills d'un profon estudi de realitats viscudes.

S'aixeca la sessió a la una ja tocada.

Segona sessió.

La segona sessió's comença a un quart de cinc, presidint-la el Sr. Corominas. En l'estrade hi ha els senyors del Concell.

El senyor Roig i Armengol consumeix un torn en contra de la proposició.

Els que no hem estat conformes amb la orientació seguida pel partit hem de venir a dir la nostra paraula.

Nosaltres som fills d'un poble que ve treballant per a el regoneixement de la personalitat de la nostra terra; però no indica això que nosaltres haguem d'admetre confusions en els nostres ideals competents, inherents amb els ideals d'humanitat.

Es que després de una política de moralitat seguida durant tants anys, podem are amb lo que's proposa, abandonar-la?

Si jo cregués que'ls arguments que han promogut la nostra actitud fossin suficients per dur-me al convenciment de la seva conveniencia pel partit, jo no diria res.

Jo no concebeixo coalicions permanents. Els fets han confirmat que les coalicions permanents, no van més que a l'aniquilament dels partits.

Això ens ha demostrat no tant sols que els elements militants, sinò el còs electoral de Barcelona, que aquest camí no quadrava amb les seves aspiracions.

El Sr. Cavallé, en nom dels delegats de Tarragona, diu qu'està identificat amb el discurs del senyor Llairet, quines argumentacions encara ningú no ha destruit.

Nosaltres, els republicans de Tarragona, no podem aplaudir lo que s'ha fet, sinò censurar-ho.

En la circumscripció de Tarragona-Reus-Falset, a l'anunciar-se la celebració de les eleccions varen convocar als representants dels pobles per a nomenar els candidats i quan ja s'havia fet això i s'havien començat els treballs se'ns va dir que s'havia pactat la coalició, fent-se allavors una campanya en prò del candidat coalicionista i en contra del nostre candidat.

Aquest fet és d'extrema greujetat i demanen que d'aquí endavant, quan s'hagi de fer quelcom semblant se consulti abans als delegats dels pobles.

Està clar que jo crec que en això no hi hagué cap mala intenció. Molt al contrari; jo penso únicament que hi hagué una equivocació i nosaltres som els primers que'ns en lamentem.

Aquestes censures nosaltres també les fem extensives a la premsa del partit que en aquell moment no va interpretar bé nostres sentiments.

Altres assembleistes prenen part en el debat, entre ells els senyors Estapé, Bastardas, qui està identificat també amb lo dit pel senyor Layret; Broquetas i Rodés, el qui en el seu discurs assumeix la responsabilitat que li pertoca per la coalició, i diu que la creu de tot punt necessaria.

El senyor Corominas consumeix un torn en prò

de la proposició. Ocupa la presidencia el senyor Roig i Armengol.

M'heu de permetre que primerament us parli d'una qüestió personalíssima, que du referencia a l'home que heu posat a la presidencia de la vostra Assamblea.

Parla de la situació seva i dels sacrificis que ha tingut de fer per a suportar tot aquest seguit de vituperis i injustícies.

En aquesta Assamblea hi venim a debatre les nostres qüestions, i hem portat dos punts de vista: un sobres la forma de fer la coalició i un altre sobre el fet de la coalició.

Jo dic que en altres ocasions, en altres eleccions, homes que ara ens censuren, havien sigut partidaris de la coalició.

Què podíem fer nosaltres al pactar amb els radicals, sinò salvar absolutament l'integritat dels nostres principis? Per això, vàrem dir que amb la coincidencia de programes republicans i autonomistes, i la menaça comú, n'hi havia prou per a reunir les nostres forces, per a atacar l'enemic comú, que menaçava la nostra vida. I el fet de la coalició, va esdevenir. Anem a jutjar el fet, ara. Si allò es va portar malament, digueu-ho així, amb els vostres vots.

Si la vostra opinió ens és adversa, nosaltres no bescantarem els nostres ideals, ni anirem a fundar centres per a combatre la vostra actitud, ni abaixarem la nostra bandera.

Jo crec que si nosaltres no trobem la forma de poguer-nos coaligar amb els radicals de Barcelona, els republicans de Catalunya ho farán i prescindiran de nosaltres.

S'ha dit que ha sigut l'afany de coalicions la causa del nostre afebliment. I jo, veig lo contrari, precisament. A rreu del mon, se formen grans blocs aliances, inteligencies entre els partits. Aquí, a Catalunya, els regionalistes ho han fet a tot arreu i la gent—adhuc gent nostra—ho trobaven perfectament.

Hem de veure si tenim prou fort el partit per resistir aquestes coalicions.

Nosaltres no'ns podem apartar de les realitats de ja vida política. I per això jo crec que si les circumstancies poguessin fer impossible una coalició republicana, obrariem obeint sempre als alts interessos de la nostra política; però mentres vegéu que es necessari aquesta coalició perque, com ara, veiem que'ls ideals de llibertat sofreixen una persecució indigna, no podem permaneixen impassibles.

Després d'això i per una altra experiencia práctica, crec que hem d'elegir un Directori per poguer donar efectivitat als acords ràpits i immediats. Per lo demés conservem la nostra organització actual.

Jo acabo, companys. Obreu amb seny i penséu la gran responsabilitat de les vostres deliberacions.

El Sr. Matons hi intervé, i diu:

Jo vaig ser contrari a la coalició perque havia estat dos anys en contacte amb aquesta gent.

Jo us poso el càrrec de regidor a la vostra disposició.

Si creieu que la meva conducta no ha sigut bona, obreu en conseqüencia.

El Sr. Calvet, senador per Tarragona, diu que no va intervenir en la coalició, però creu qu'està inspirada en la santa doctrina de catalanitzar les masses republicanes, i es per això que creu ben orientada aquesta actuació, de la que n'espera excelents resultats, profitosos per a la nostra terra.

Rectifica breument el Sr. Layret, i l'Humbert Torres, presenta la següent proposició:

«Primer. Que el Concell Regional de Catalunya de U. F. N. R. se composi amb la mateixa forma actual, integrant-lo de mes a mes els representants a Corts del partit, els quals constituirán el seu Comitè permanent.

Segón. Que l'Assamblea ratifica els ideals en tota la seva integritat, els ideals que han constituit sempre l'U. F. N. R. per considerar que no s'ha posat en tela de judici la seva actuació i la seva organització autònoma.»

Després de parlar varis assembleistes sobre aquesta proposició, s'aproba per unanimitat.

Se posa a votació la proposició que ha sigut objecte de les deliberacions de l'Assamblea.

La votació se fa pels extrems en que es divideix la proposició que diu així:

«Primer. L'Assamblea declara haver vist amb satisfacció la conducta observada pels elements directors del nostre Partit, pactant una coalició electoral amb el partit republicà radical en les darreres eleccions per a diputats a Corts.

Segon. L'Assamblea acorda que'l Partit persistirà en el criteri que va inspirar aquesta coalició cada vegada que les circumstancies ho exigeixen.

Tercer. L'Assamblea acorda seguir una conducta de cordialitat amb tots els partits republicans».

El primer extrem resulta aprovat per 57 vots en prò per 14 en contra i 5 abstencions.

Avans de votar-se el segon extrem d'aquesta proposició, el delegat de Tarragona senyor Cavallé fa una aclaració en el sentit de que s'entengui perfectament que per a les intel·ligencies, pactes i coalicions amb altres elements d'Esquerra, deurán celebrar-se lliurement i en cada cas per les entitats que integrin la circumscripció, districte i municipi, i quines coalicions s'admetran o rebutjarán per les referides entitats, segons convinga als interessos del partit, contestant-li la presidència que estava perfectament d'acord.

El segon extrem resulta aprovat per 67 vots en prò per 8 en contra i el tercer extrem es aprovat per aclamació.

La presidència diu que's veu en el cas de sotmetre a l'Assamblea les dimissions que tenien presentades dels seus càrrecs alguns senyors del Concel Regional de Catalunya i de les que acaben de presentar els restants, procedint per lo tant al nomenament dels individus que'ls ha de substituir.

Resulten proclamats els senyors següents: don Joan Vidal i Valls, don Manuel Mer i Güell, don Ignasi Iglesias, don I. Ribera i Rovira, don Magí Isern, don Santiago Estapé, don Josep Torras Sampol, don S. Durán i Bori i don Enric Vila.

Tot seguit la presidència aixeca la sessió donant per acabades les tasques de la tercera Assamblea Nacional de l'Unió Federal Nacionalista Republicana.

Eren tres quarts de nou.

* * *

Després de l'Assamblea

Des de llarc temps, els partits republicans del nostre país están atravesant i sofrint les conseqüències de una forta crisi. Sembla com si la desorganització ja s'hagi propagat en ells i constitueixi un hàbit, i qualsevol s'atreveria a afirmar que aquestes anomalies en els partits que en temps pretèrits arribaven fins a regentar l'Estat, hagin de normalitzar-se en un lapsus determinat de temps.

Parlèu amb el més significat de nostres germans en ideals sobre la vida futura del nostre partit, interroguèu-lo què pensa i què creu de l'actuació en la llur desinvoltura política, econòmica i social, i estém segurs que si no us contesten que es una utopia el pensar en el *resurrexit* dels partits campions de la democràcia i de la llibertat, us ho donarán a comprendre atenuant en lo possible el seu pensament ben sòlid i ben concret, per a no fer tan punyenta l'expressió que té a flor de llavi i que li dicta el seu cor apesarat per el procés actual del republicanisme.

A tal extrem hem arribat i ens dol el tenir-ho que confessar.

De tard en tard, una guspira d'entusiasme veiem al lluny, i aixó ens fa desvetllar un poc d'aquesta lassitud a la que estem entregats, i fins ens sembla que'l nostre cor, tan sensible a totes les emocions, s'hi associ-hi an aquest desvetllament momentani, passatger, que te la durada podriem dir, com la del llampec que en nits de tempesta veiem dibuixar-se per les regions de l'infinit...

* *

Acaba de celebrar-se a Barcelona l'Assamblea Nacional del nostre partit de Unió Federal Nacionalista Republicana, a la que hi han concorregut representants de totes les comarques de Catalunya.

S'han marcat noves orientacions a seguir: s'ha fiscalitzat la tasca del Concell General; s'ha cridat ¡Visca Catalunya! i ¡Visca l'Unió Federal Nacionalista

listas Republicana!; s'ha aprofitat l'arribada de Rodés per a anar-lo a saludar amb un espatec d'aplaudiments en pac del seu brillant informe en el Congrés dels Diputats sobre la ja vella aventura del Marroc...

Som pessimistes en moltes ocasions i aquesta potser es una d'elles. Tant de bo que'ns enganyem, i lo que avui acatarem per deber de disciplina, com es norma en tots els partits democràtics, voldriem que prompte s'esvaís i no tinguéssim de fer-ne cap classe de acatament ni pels nostres correligionaris, com no n'acostumem a fer pels nostres adversaris.

El pare general de l'Assamblea, el respectarem, però consti que dels acords presos, nosaltres sols ne volem la responsabilitat dels que varem ajudar amb el nostre vot a la seva aprovació, i no la dels que en discrepavem, per quin motiu, i amb tot el sentiment, no varem poder donar-los-hi els nostres vots favorables.

Tan de bó, repetim, que'ls nostres pessimismes puguin ben prompte convertir-se en optimismes!

Tot siga dit i jutjat pel bé de la nostra patria i de la República!

* * *

De Socialisme

Les organitzacions socials com els individus, tenen instint de conservació, i espontaniament, sens donan-sen compte s'uneixen al que'ls favoreix i s'aparten dels que'ls perjudica; per aixó cada dia es més remarcable la concentració de nuclis socials. La societat se va destriant per reconcentrar-se novament i situar-se per defensa de llurs interessos.

La forsa de les idees va penetrant en el sí de la societat i va assimilant-les; avans la gent quan sentien parlar de coses de socialisme, s'esperaven i creien de bona fé que'l socialisme volia suprimir la llibertat, la propietat i la família. Aixó s'explica per que la nostra gent estava tan apegada a les tradicions, que'ls produïa extranyesa solament al oír que s'ha de canviar el modo de ésser de la societat.

Actualment la cosa ja va canviant, a conseqüència de que les necessitats ja no sols son patrimoni dels desheredats sino que com que'l capital ha anat extenent els seus tentacles, ja no sols absorbeix la substancia de les últimes capes socials sino que va aniquilant i produint grans baixes a les fileres de la classe mitja, i aquest nucli social es el que ha de plantar cara i ha d'establir els termes de la lluita.

La classe mitja va formant-se conciencia i sab que'l socialisme tendeix al enfortiment de la llibertat i'ls vincles socials, aviva'l sentiment de família, desenvolupa'l sentiment de patria i de amor al próxim, el desinterés, la abnegació, el sacrifici, són virtuts enaltides i que les imposa als seus militants. El socialisme no transigeix amb el vici, sigui com sigui i allí aon sigui, el combat, encare que vagi revestit de fórmules morals, hipocritament posades per enganyar a la gent senzilla, estimula per tots els medis la practica de la virtut, al extrem d'imposar-la per coacció si n'hi ha necessitat.

Si estés a la seva ma prohibiria la publicació d'escrits i grabats, que atentessin a la moral; acabaria, per immorals, determinats espectacles renyits amb la civilització; faria tancar de nit desde l'hora en que'ls veïns se retiren a descansar, els establiments públics; perseguiria als adoradors de Baco imposant-los-hi càstics que la propia vergonya els redimis de aquesta esclavitut; a les desgraciades que fan del seu cos un comerç, les obligaria a viure en carrers allunyats i solitaris i castigaria de una manera exemplar a tots aquells que pel carrer diguessin paraules i executessin actes contraris a la civilitat i a la moral.

* *

Els principis i màximes del socialisme, no deixarien desamparat al treballador, que's veu obligat a resignar-se amb el jornal i les hores de treball que l'amo li senyala, exposat a totes hores a que un desgraciat accident l'inutilisi i'l mati i amb la esperança de que si viu, quan serà vell, li espera demanar almoïna o algún asil-lo, no permetria que'ls empresaris i fabricants destruïssin la salut de les dones i'ls nois, encarregant-los treballs superiors a les seves forces.

Seria un fet la creació de Caixes de seguro, obligatori o voluntari, contra les malalties, la inutilitat i la vellesa; reglamentaria'l treball fent obligatori'l contracte de aprenentatge; imposaria el descans dominical; reprimiria la usura i fomentaria les cases barates qual propietat podesin adquirir facilment els obrers, fomentant la propietat o més ben dit, universalitzant-la; promouria la organització dels oficis.

Faria un estudi comparat dels tributs i elegiria

els de més fácil cobro i perjudiquessin menos a la industria i que menos atentessin a la dignitat de les persones; els cobraria per administració o encarregaria la cobrança a les Provincies o Ajuntaments, eximiria de la contribució als propietaris més petits i no arribaria mai a substar les finques per impossibilitat circumstancial de pagar la contribució.

Els termes de la victòria en la lluita per la vida están completament invertits, per que actualment els pobres dotats de una naturalesa forta i vigorosa son vensuts pels rics de constitució feble i malaltissa, els de anima noble i oberta als grans ideals, veu com triomfen els que tenen per norma de la seva vida'l més refinat egoisme, portant-nos aquets fets a la degeneració de la rassa i al embrutiment de l'esperit.

Aquestes lluites acabarien amb la lliure cooperació dels ciutadans com individus de una gran familia, de manera que tots visquesin amb pau i amor contribuint cada hu al benestar de tots i tots al de cada hu, sens que ningú tingués la pretensió de laborar el seu ben estar a costa dels altres, amb l'educació ben montada que tot hom la rebés segons les seves aptituds, amb una organització social tan sabiament ben disposada que la riquesa se distribuís per el seu curs natural, en relació de la inteligencia i l'esfors posat a la producció, assegurant el triomf als millors armats física i moralment, sens deixar per aixó d'estar convenientment atesos els vells, els desvalguts i'ls malalts.

Aquestes i altres idees anirà realitzant el Socialisme.

P. A. M.

* * *

Una carta del general Prim

No deix de tenir interés per al poble que voldria i clama per a que s'acabi d'una volta la guerra del Marroc, que tanta sang i tants milions de pessetes ha costat a la nació espanyola, una carta del general Prim que'n Soriano va llegir el dilluns en el Congrés, i que'ns permetem reproduir-la per a que's vegi del modo que ja per aquell temps s'apreciava la nostra funesta intervenció al Marroc.

Diu la carta a que'ns referim:
«Campamento de Tetuán, 1.º de Abril de 1860.
Las consecuencias de la batalla (la de Wad Ras del 25 de Marzo) han sido que Muley-Abbas vino a las avanzadas de nuestro ejército y aceptó las condiciones que en Tetuán no quiso admitir.

En España hay opiniones sobre la paz o continuación de la guerra, pero los que opinan por la última son unos ignorantes o discuten de mala fe.

Las armas españolas vinieron a este país a sostener en duelo con los marroquíes que nos habían ofendido.

Las armas españolas vencieron repetidas veces al enemigo en el Monte y en el llano. en la ciudad Santa y comercial, hasta que, dándose por vencido, pide la paz.

La misión de honor que trajo el ejército ¿no está bastante abundantemente cumplida? ¿Nuestra bandera, no ondea orgullosa del valor de sus hijos?

Pues ¿a qué mas?
¿Estamos en estado de conquistar la tierra?
¿Necesitamos para nada estos montes y estos valles? ¿No los tenemos en España incultos, por falta de brazos?

Y ¿cuánta gente no se necesitaría para guardar estos valles y estos montes de la ferocidad africana?

Si ahora mismo, en paz ya, yestando todo el ejército todavía, los montaraces vienen a llevarse mulos y ganado y matan al que encuentran ¿qué sería continuando la guerra, una vez que el ejército estuviese lejos de aquí?

Y Tetuán ¿qué vale, qué significa en el presente y en el porvenir?

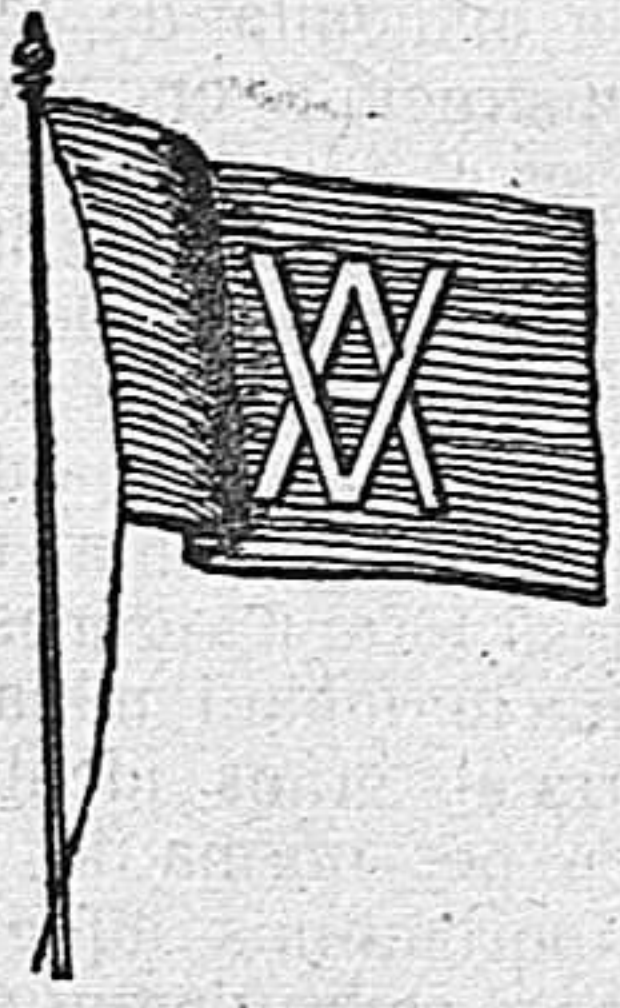
Nada más un villorio sucio e indecente, ahora y después y luego.

Por todo lo que, bienvenida sea la paz, que, salvando el honor, Tetuán y sus vegas no valen el sacrificio del último de nuestros soldados.

Se espera un diplomático de Madrid que venga a firmar lo tratado entre el general en jefe Muley-Abbas y en cuanto lo sea empezaremos a desfilar; yo lo haré al empezar a moverse mis tropas.

ALS AGRICULTORS

En la finca de D. Isidre Aymat, partida *Rodolat*, se venen els millors plançons de garrofer, classes **Valencià i Pom negre**. Per encàrrecs dirigir-se a Pau Monguió, Rambla de Sant Carles, n.º 20, taverna.

IBARRA Y C. S. en C. - SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de **Tarragona** per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasages i San Sebastián.—Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleant solsament **catorze dies** en el viatge.—S'expedeix coneixement directe per a Luarda i Sant Esteva Pravia amb traebort al vapor **Luarda núm. 3** y per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa **Denain & d'Anzin**.

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca.—Unic servei fíxo i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres.

PRÓCSIMES SORTIDES

PER A LA COSTA D'ESPANYA

Maig 7	"Cabo Toriñana"
" 14	"Cabo San Vicente"
" 21	"Cabo Santa Pola"
" 28	"Cabo San Antonio"
	"Cabo

PER A CETTE I MARSELLA

Maig 8	"Cabo Santa Pola"
" 15	"Cabo San Antonio"
" 22	"Cabo Hiquer"
" 29	"Cabo Quejo"
"	"Cabo

Per a més informes, a son consignatari **EN MARIAN PERES**, carrer Real, 32.-Telefon 45

C.^a d Seguros Generales de Dusseldorf
Segurs de transports

La New-York, de New-York

Companyia de segurs sobre la vida

L'UNION, de París

Companyia de segurs contra incendis.

L'Assicuratrice Italiana, de Milan

Companyia de segurs contra accidents.

La Continentale, de Mannheim

Segurs de transports.

Passeig de Colon, 11 i 12, Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA

Macià Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

Societat de socors mutuels

TARRAGONA I SA PROVINCIA

dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
Inscripta en el Govern Civil i en la Comisaría general de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **Dr. Rabadá**

Per a més informes dirigir-se al domicili social:
Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA Y CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts, electroterapia i anàlisis micro-químic d'orina i productes patològics.—Sero Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606

Baix la direcció del Dr. Rabadá

Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7.—Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.—Per a'ls pobres, franca, dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal.—TARRAGONA

FRANCISCO POTAU

Calçat fet

i a la mida

Rambla de Sant Joan, 52

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

— DE —

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany.
Escribanes, Plumes Stilogràfiques, pesa-cartes, copiadors, etc.

Gran novetat en pitja-papers amb rellotje veritat.
Postals de totes menes i albums per a les meteixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

Fabricació especial

de sabó de moltes classes
d'oli d'oliva i de coco

J. Monserrat

Gobernador Gonzalez, 16 i 18

MAGATZEM DE FERRETERIA FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes.—Objectes per a regalos.—Articles per a
magatzems de vins i olis

Macià Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9

FITER Enciclopedia moderna catalana.—Edició Gallach

Léxic Català.—Divulgació de termes tècnics, científics, d'arts i oficis.—Antecedents del ordre històric i geogràfic.—Observacions tecnològiques conexas ab els coneixements artístics, científics i literaris.—Biografies.

Obra que ha merescut grans elogis de un aplec de catalans il·lustres.

Cinc volums; presentació esmerada; planxes en relleu i or; obra genuinament catalana.—Venda a plassos (38 ptes.) i al comptat (35 ptes.)—Present de un moble simbòlic.

Diccionaris de totes les llengües: Català, Castellà, Espanyol-Francés i Francés-Espanyol, Anglès-Espanyol Espanyol-Anglès.—**Pal-las**, última paraula en aquesta mena de publicacions.—**Diccionar. de Laousse**.

Venda y subscripció de tota mena de diaris y revistes espanyoles y extrangeres: **Centre de Suscripcions de Joan Munté, Kioscos Rambla St. Joan y Rambla St. Carles**

MOSTELLE — (RAIMOST) —

SUC DE RAIMS SENSE ALCOOL

The Grape Juice C.^o L.^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic.

Un exelent refresc

El millor aliment en les malalties i convalescencia.

Se ven per tot arrèu